Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA ►C1 2011/93/ES ◄

2011 m. gruodžio 13 d.

dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR

(OL L 335, 2011 12 17, p. 1)

pataisyta:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 18, 2012 1 21, p. 7 (93/2011/EU)

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA ►C1 2011/93/ES ◄

2011 m. gruodžio 13 d.

dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 2 dalį ir 83 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([2]),

kadangi:

(1) seksualinė prievarta prieš vaikus ir jų seksualinis išnaudojimas, įskaitant vaikų pornografiją, yra sunkūs pagrindinių teisių pažeidimai, pirmiausia – vaikų teisių į apsaugą ir globą, būtinų jų gerovei, kaip numatyta 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ([3]), pažeidimai;

(2) pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalį Sąjunga pripažįsta teises, laisves ir principus, nustatytus Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kurios 24 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad vykdant visus su vaikais susijusius valdžios ar privačių institucijų veiksmus svarbiausi būtų vaiko interesai. Be to, Stokholmo programoje „Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“ ([4]) aiškus prioritetas teikiamas kovai su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu bei vaikų pornografija;

(3) vaikų pornografijos, kurią sudaro seksualinės prievartos prieš vaikus vaizdai, taip pat kitų itin sunkių formų seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo atvejų daugėja dėl naujų technologijų ir interneto naudojimo;

([1]) OL C 48, 2011 2 15, p. 138.
([2]) 2011 m. spalio 27 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 15 d. Tarybos sprendimas.
([3]) OL C 364, 2000 12 18, p. 1.
([4]) OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

▼B

(4) 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2004/68/TVR dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija ([1]) suderinami valstybių narių teisės aktai, kuriais kriminalizuojami sunkiausi seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo atvejai, išplečiama nacionalinė jurisdikcija ir nustatoma minimali pagalba nukentėjusiesiems. 2001 m. kovo 15 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose ([2]) nustatomos nukentėjusiųjų teisės baudžiamosiose bylose, įskaitant teisę į apsaugą ir kompensaciją. Be to, seksualinės prievartos prieš vaikus, jų seksualinio išnaudojimo ir vaikų pornografijos atvejų baudžiamąjį persekiojimą vykdyti bus lengviau, įgyvendinus 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo ([3]);

(5) pagal Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 34 straipsnį pasirašiusiosios šalys įsipareigoja saugoti vaiką nuo bet kokio seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. 2000 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos fakultatyvinis protokolas dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos ir ypač 2007 m. Europos Tarybos vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos konvencija yra reikšmingos priemonės siekiant sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje;

(6) kovojant su tokiomis sunkiomis nusikalstamomis veikomis kaip seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija, būtinas išsamus požiūris, aprėpiantis nusikaltusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą, nukentėjusių vaikų apsaugą ir nusikalstamų veikų prevenciją. Įgyvendinant bet kokias priemones siekiant kovoti su minėtomis nusikalstamomis veikomis pagal Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, visų pirma turi būti atsižvelgiama į tai, kad vaiko interesai būtų svarbiausi. Pamatinis sprendimas 2004/68/TVR turėtų būti pakeistas nauja priemone, kuria būtų numatyti tokie išsamūs teisiniai pagrindai, leidžiantys pasiekti tą tikslą;

(7) ši direktyva turėtų visapusiškai papildyti 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR ([4]), nes kai kurios prekybos žmonėmis aukos taip pat buvo nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo nukentėję vaikai;

(8) atsižvelgiant į tai, kad siekiama bausti už veiksmus, susijusius su pornografiniu renginiu, šioje direktyvoje kalbama apie organizuotą tiesioginį žiūrovams skirtą demonstravimą, taigi į apibrėžtį neįeina asmeninis tiesioginis vienodo raidos ir brandos lygio asmenų, taip pat vaikų, sulaukusių amžiaus, kai gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir jų partnerių bendravimas;

([1]) OL L 13, 2004 1 20, p. 44.
([2]) OL L 82, 2001 3 22, p. 1.
([3]) OL L 328, 2009 12 15, p. 42.
([4]) OL L 101, 2001 4 15, p. 1.

▼B

(9) vaikų pornografija dažnai apima vaizdus, kuriuose užfiksuota, kaip suaugusieji seksualiai prievartauja vaikus. Ji taip pat gali apimti atvirus lytinius veiksmus atliekančių vaikų ar jų lyties organų vaizdus, kai tokie vaizdai naudojami pirmiausia seksualiniais tikslais su vaiko žinia ar be jos. Be to, vaikų pornografijos sąvoka taip pat apima tikroviškus vaizdus, kuriuose vaikas atlieka arba vaizduojama, kad atlieka atvirus seksualinius veiksmus, pirmiausia seksualiniais tikslais;

(10) negalia pati savaime netrukdo duoti sutikimą seksualiniams veiksmams. Tačiau turėtų būti kriminalizuotas pasinaudojimas negalia, siekiant atlikti seksualinius veiksmus su vaiku;

(11) priimdama teisės aktus dėl materialinės baudžiamosios teisės, Sąjunga turėtų užtikrinti tokių teisės aktų nuoseklumą, visų pirma bausmių lygio požiūriu. Vadovaujantis Lisabonos sutartimi, turėtų būti atsižvelgta į 2002 m. balandžio 24 ir 25 d. Tarybos išvadas dėl požiūrio, taikytino bausmių derinimo srityje, kuriose nurodyti keturi bausmių lygiai. Kadangi šioje direktyvoje pateiktas išskirtinai didelis įvairių nusikalstamų veikų skaičius, siekiant atsižvelgti į įvairius nusikalstamų veikų sunkumo lygius, joje būtina bausmių lygius diferencijuoti labiau, nei paprastai turėtų būti numatyta Sąjungos teisės aktuose;

(12) už sunkią seksualinę prievartą prieš vaikus ir seksualinį vaikų išnaudojimą turėtų būti taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos. Pirmiausia – už įvairių formų vaikų seksualinę prievartą ir jų seksualinį išnaudojimą, kuriems palankias sąlygas sudaro informacinių ir ryšių technologijų naudojimas, pvz., ryšių mezgimas su vaikais internetu seksualiniais tikslais socialinių tinklų ir pokalbių svetainėse. Taip pat reikėtų išaiškinti vaikų pornografijos apibrėžtį ir ją kuo labiau priartinti prie apibrėžties, nurodytos tarptautiniuose teisės aktuose;

(13) maksimali laisvės atėmimo bausmė, numatyta šioje direktyvoje už joje nurodytas nusikalstamas veikas, turėtų būti taikoma bent už tokias sunkiausių formų veikas;

(14) siekdamos užtikrinti, kad už su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija susijusias nusikalstamas veikas būtų baudžiama maksimalia laisvės atėmimo bausme, numatyta šioje direktyvoje, valstybės narės, atsižvelgdamos į jų nacionalinę teisę, gali sujungti nacionalinės teisės aktuose numatytas laisvės atėmimo bausmes už tokias nusikalstamas veikas;

▼B

(15) pagal šią direktyvą valstybės narės, atsižvelgdamos į Sąjungos teisės nuostatas dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, savo nacionalinės teisės aktuose privalo numatyti atitinkamas baudžiamąsias sankcijas. Šioje direktyvoje nenustatoma įpareigojimų, kaip tokias sankcijas ar kitą galimą teisėsaugos sistemą taikyti konkrečiais atvejais;

(16) visų pirma, kai šioje direktyvoje nurodytos nusikalstamos veikos vykdomos siekiant finansinės naudos, valstybės narės raginamos apsvarstyti, ar kartu su laisvės atėmimo bausme turėtų būti nustatomos ir finansinės baudos;

(17) kalbant apie vaikų pornografiją, sąvoka „neteisėtas“ leidžia valstybėms narėms teikti apsaugą, kai elgesys susijęs su pornografine medžiaga, skirta, pvz., medicininiams, moksliniams ar panašiems tikslams. Taikant šią sąvoką taip pat galima vykdyti veiksmus turint teisinius vidaus įgaliojimus, pvz., institucijos gali turėti vaikų pornografijos, kad galėtų atlikti baudžiamąsias procedūras arba užkirsti kelią nusikaltimams, juos nustatyti arba tirti. Be to, pagal šią sąvoką galima taikyti teisminės gynybos ar kitus panašius principus, pagal kuriuos esant specifinėms aplinkybėms iš asmens nereikalaujama atsakomybės, pvz., kai naudojamasi telefonu ar internetu siekiant pranešti apie tokius atvejus;

(18) turėtų būti kriminalizuotas sąmoningas prieigos prie vaikų pornografijos gavimas, naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis. Kad asmuo galėtų būti patrauktas atsakomybėn, jis turėtų ketinti įeiti į tinklavietę, kurioje pateikta vaikų pornografijos medžiagos, ir žinoti, kad joje galima rasti tokių vaizdų. Sankcijos neturėtų būti taikomos asmenims, kurie netyčia įeina į tinklavietes, kuriose pateikta vaikų pornografijos medžiagos. Tai, kad nusikalstama veika yra tyčinio pobūdžio, gali būti nustatyta visų pirma atsižvelgiant į tai, kad ji yra pasikartojanti, arba į tai, kad nusikalstama veika buvo padaryta pasinaudojus mokama paslauga;

(19) ryšių su vaikais mezgimas seksualiniais tikslais yra specifinė internetinė grėsmė, nes internetas suteikia naudotojams precedento neturintį anonimiškumą, kadangi jie gali nuslėpti savo tikrąją tapatybę ir asmenines savybes, pvz., savo amžių. Tuo pačiu valstybės narės pripažįsta, kad svarbu kovoti ir su ryšių su vaikais mezgimu ne internete, visų pirma, kai ryšiai mezgami nenaudojant informacinių ir ryšių technologijų. Valstybės narės raginamos kriminalizuoti tokį elgesį, kai norint, kad vaikas susitiktų su nusikaltėliu seksualiniais tikslais, ryšiai mezgami vaikui matant ar greta, pvz., kai konkrečiai ruošiamasi įvykdyti nusikalstamą veiką, kėsinimąsi įvykdyti šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas ar naudojama tam tikros formos seksualinė prievarta. Nesvarbu, kokį sprendimą pasirenka valstybės narės, siekdamos kriminalizuoti viliojimą ne internetu, jos turėtų užtikrinti, kad tokių nusikalstamų veikų vykdytojai būtų vienaip ar kitaip traukiami baudžiamojon atsakomybėn;

▼B

(20) šia direktyva nereglamentuojama valstybių narių politika, susijusi su savanoriškais seksualiniais veiksmais, kuriuos gali atlikti vaikai ir kuriuos galima laikyti įprastu besivystančio žmogaus seksualumo atradimo procesu, atsižvelgiant į įvairias kultūrines ir teisines tradicijas bei naujas vaikų ir paauglių santykių užmezgimo ir palaikymo formas – be kita ko, naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis. Tokiems klausimams ši direktyva netaikoma. Valstybės narės, kurios pasinaudoja šioje direktyvoje nurodytomis galimybėmis, turėtų tai daryti naudodamosi savo įgaliojimais;

(21) valstybės narės, vadovaudamosi jų teisės sistemose nustatytomis taikytinomis taisyklėmis dėl sunkinančių aplinkybių, turėtų nacionalinėje teisėje numatyti sunkinančias aplinkybes. Jos turėtų užtikrinti, kad teisdami nusikaltusius asmenis teisėjai turėtų galimybę atsižvelgti į tokias sunkinančias aplinkybes, nors teisėjai ir neprivalo tokių sunkinančių aplinkybių taikyti. Sunkinančios aplinkybės neturėtų būti numatytos valstybių narių teisėje tais atvejais, kai tai neturi reikšmės atsižvelgiant į konkrečios nusikalstamos veikos pobūdį. Įvairių sunkinančių aplinkybių, kurios yra numatytos šioje direktyvoje, aktualumas turėtų būti įvertintas nacionaliniu lygmeniu kiekvienos iš šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų atveju;

(22) pagal šią direktyvą protine ar fizine negalia turėtų būti laikoma taip pat ir būklė, kai jaučiama fizinė ar protinė negalia dėl narkotikų ar alkoholio poveikio;

(23) kovojant su seksualiniu vaikų išnaudojimu, turėtų būti visapusiškai pasinaudojama esamais aktais dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų arešto bei konfiskavimo, pvz., Jungtinių Tautų konvencija prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą bei jos protokolais, 1990 m. Europos Tarybos konvencija dėl pinigų plovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo, 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, įšaldymo, areštavimo ir konfiskavimo ([1]) ir 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo ([2]). Areštuotas bei konfiskuotas šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų priemones ir iš jų nusikalstamu būdu gautas pajamas turėtų būti skatinama skirti nukentėjusiesiems teikiamai pagalbai ir jų apsaugai remti;

(24) turėtų būti išvengta asmenų, nukentėjusių nuo šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų, antrinės viktimizacijos. Tose valstybėse narėse, kuriose pagal nacionalinę baudžiamąją teisę baudžiama už prostituciją arba už tai, kad asmuo pavaizduotas pornografinėje medžiagoje, turėtų būti suteikta galimybė nevykdyti baudžiamojo persekiojimo ir neskirti bausmių pagal tokią teisę tais atvejais, kai tam tikras vaikas įvykdė šias veikas dėl to, kad nukentėjo nuo seksualinio išnaudojimo, arba tais atvejais, kai vaikas buvo priverstas dalyvauti vaikų pornografinėje veikloje;

([1]) OL L 182, 2001 7 5, p. 1.
([2]) OL L 68, 2005 3 15, p. 49.

▼B

(25) ši direktyva yra baudžiamosios teisės derinimo priemonė, todėl joje numatomos įvairaus lygio bausmės, kurios turėtų būti taikomos nedarant poveikio konkrečiai valstybių narių baudžiamajai politikai, susijusiai su pažeidėjais vaikais;

(26) turėtų būti palengvintas nusikalstamų veikų tyrimas ir kaltinimų pareiškimas baudžiamosiose bylose, atsižvelgiant į tai, kad nukentėjusiems vaikams sunku apskųsti seksualinę prievartą prieš juos naudojančius asmenis, ir į nusikaltusių asmenų anonimiškumą kibernetinėje erdvėje; siekiant užtikrinti sėkmingą šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, šie veiksmai iš esmės turėtų būti pradedami nepriklausomai nuo to, ar nukentėjęs asmuo arba jo atstovas pateikė skundą ar kaltinimą. Pakankamo baudžiamojo persekiojimo laikotarpio trukmė turėtų būti nustatyta pagal nacionalinę teisę;

(27) už nusikalstamų veikų, nurodytų šioje direktyvoje, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą atsakingi asmenys turėtų turėti galimybę naudotis veiksmingomis tyrimo priemonėmis. Tos priemonės galėtų būti pranešimų perėmimas, slaptas stebėjimas, įskaitant elektroninį stebėjimą, banko sąskaitų kontrolė ir kiti finansiniai tyrimai, atsižvelgiant, *inter alia*, į proporcingumo principą ir tiriamų nusikalstamų veikų pobūdį bei sunkumą. Tinkamais atvejais, kai tai atitinka nacionalinius teisės aktus, viena iš tokių priemonių turėtų būti galimybė teisėsaugos institucijoms naudotis netikra tapatybe internete;

(28) valstybės narės turėtų skatinti visus asmenis, žinančius apie seksualinę prievartą prieš vaikus arba jų seksualinį išnaudojimą arba tai įtariančius, pranešti apie tai kompetentingoms valdžios tarnyboms. Kiekviena valstybė narė atsako už tai, kad būtų nustatytos kompetentingos valdžios institucijos, kurioms būtų galima pranešti apie tokius įtarimus. Tos kompetentingos valdžios institucijos turėtų būti ne tik vaiko teisių apsaugos tarnybos ar atitinkamos socialinės tarnybos. Turėtų būti taikomas „sąžiningų įtarimų“ reikalavimas, kuriuo siekiama neleisti, kad šia nuostata būtų pasinaudota piktavališkais tikslais siekiant sankcionuoti esą įvykdytų veiksmų, kurie tik įsivaizduojami arba apie kuriuos pranešama melagingai, pasmerkimą;

(29) turėtų būti iš dalies pakeistos jurisdikcijos nuostatos, siekiant užtikrinti, kad prievartą prieš vaikus naudojantys asmenys arba seksualiniai vaikų išnaudotojai iš Sąjungos būtų persekiojami, net jeigu nusikaltimus įvykdo ne Sąjungoje, pirmiausia užsiimdami vadinamuoju sekso turizmu. Vaikų sekso turizmas turėtų būti suprantamas kaip vaikų seksualinis išnaudojimas, kurį atlieka asmuo ar asmenys, keliaujantys iš savo įprastinės aplinkos į šalį, kurioje užmezga seksualinį kontaktą su vaikais. Kai vaikų sekso turizmas vyksta už Sąjungos ribų, valstybės narės raginamos, pasinaudojant turimomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis priemonėmis, įskaitant dvišalius ir daugiašalius susitarimus dėl ekstradicijos, savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ar baudžiamojo proceso perdavimo, aktyviau bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis siekiant kovoti su sekso turizmu. Valstybės narės turėtų skatinti atvirą

▼B

dialogą ir ryšius su Sąjungai nepriklausančiomis šalimis, siekiant turėti galimybių pagal jų nacionalinės teisės aktus persekioti nusikaltėlius, kurie keliauja už Sąjungos ribų seksualinio turizmo tikslais;

(30) priemonės, skirtos apsaugoti nukentėjusius vaikus, turėtų būti patvirtinamos atsižvelgiant į tai, kad jų interesai būtų svarbiausi, ir įvertinus jų poreikius. Nukentėję vaikai turėtų turėti galimybes lengvai naudotis teisių gynimo priemonėmis ir interesų konfliktų sprendimo priemonėmis seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo šeimoje atvejais. Jeigu baudžiamojo tyrimo arba bylos metu turėtų būti paskirtas specialus vaiko atstovas, šį vaidmenį taip pat galėtų atlikti juridinis asmuo – institucija arba tarnyba. Be to, nukentėję vaikai turėtų būti apsaugoti nuo sankcijų, pavyzdžiui, pagal nacionalinės teisės aktus dėl prostitucijos, jeigu jie apie savo atvejį praneša kompetentingoms valdžios institucijoms. Be to, dalyvaudami baudžiamosiose bylose, nukentėję vaikai, kiek tai įmanoma, neturėtų patirti papildomos traumos dėl apklausų ar matydami nusikaltusius asmenis. Išmokus gerai suprasti vaikus ir žinant, kaip jie elgiasi, susidūrę su traumuojančia patirtimi, bus galima lengviau užtikrinti, kad įkalčiai būtų renkami kokybiškai ir kad būtų mažinamas stresas, kurį tenka patirti vaikams, kai imamasi būtinų priemonių;

(31) valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę teikti nukentėjusiems vaikams trumpalaikę ir ilgalaikę pagalbą. Bet kokia žala, padaryta įvykdžius vaiko seksualinę prievartą ir seksualinį išnaudojimą, yra svarbi, ir į ją turėtų būti atkreiptas dėmesys. Dėl žalos, padarytos įvykdžius seksualinę prievartą ar seksualinį išnaudojimą, pobūdžio tokia pagalba turėtų būti teikiama tiek, kiek ji reikalinga vaikui, kad jis pasveiktų fiziškai ir psichologiškai, ir prireikus gali būti teikiama net kai vaikas taps suaugusiuoju. Nukentėjusio vaiko tėvams arba globėjams, jei jie nėra įtariami dalyvavę atitinkamoje nusikalstamoje veikoje, taip pat turėtų būti teikiama pagalba ir rengiami mokymai, kad jie galėtų padėti nukentėjusiems vaikams baudžiamosiose bylose;

(32) Pamatiniu sprendimu 2001/220/TVR nustatomos nukentėjusių asmenų teisės baudžiamosiose bylose, įskaitant teisę į apsaugą ir kompensaciją. Be to, vaikai, nukentėję nuo seksualinės prievartos, seksualinio išnaudojimo ir vaikų pornografijos, turėtų turėti galimybę naudotis teisinėmis konsultacijomis ir, atsižvelgiant į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamose teisingumo sistemose, teisinio atstovavimo paslaugomis, taip pat žalos atlyginimo reikalavimo tikslais. Tokią teisinę konsultaciją ir teisinį atstovavimą kompetentingos valdžios institucijos galėtų teikti ir siekiant iš valstybės išsireikalauti kompensaciją. Teisinių konsultacijų tikslas – padėti nukentėjusiesiems gauti informacijos ir patarimų apie įvairias galimybes, kuriomis jos gali naudotis. Teisinės konsultacijos turėtų būti teikiamos asmens, gavusio atitinkamą teisinį apmokymą, ir jis nebūtinai privalo būti teisininkas. Teisinės konsultacijos ir, atsižvelgiant į nukentėjusiojo

▼B

vaidmenį atitinkamose teisingumo sistemose, teisinio atstovavimo paslaugos turėtų būti teikiamos nemokamai bent jau tada, kai nukentėjusysis neturi pakankamai finansinių lėšų, laikantis valstybių narių vidaus procedūrų;

(33) valstybės narės turėtų imtis veiksmų, siekdamos užkirsti kelią veiksmams, susijusiems su seksualinės prievartos prieš vaikus ir vaikų seksualinio turizmo propagavimu, ar juos uždrausti. Galėtų būti nagrinėjami įvairūs prevencinės priemonės, tokios kaip turizmo sektoriaus elgesio kodekso ir savireguliavimo mechanizmų parengimas ir stiprinimas, etikos kodekso nustatymas arba kokybės ženklo, skiriamo turizmo organizacijoms, kovojančioms su vaikų sekso turizmu ar vykdančioms aiškią kovos su vaikų sekso turizmu politiką, sukūrimas;

(34) valstybės narės turėtų sukurti ir (arba) stiprinti politiką, kuria siekiama užkirsti kelią seksualinei vaikų prievartai ir jų seksualiniam išnaudojimui, įskaitant priemones, kuriomis varžoma ir mažinama visų formų vaikų seksualinį išnaudojimą skatinanti paklausa, ir priemones, kuriomis mažinama rizika vaikams tapti nukentėjusiaisiais, vykdant informacijos ir informuotumo didinimo kampanijas bei mokslinių tyrimų ir švietimo programas. Imdamosi šių iniciatyvų, valstybės narės turėtų vadovautis požiūriu, kuriuo ginamos vaikų teisės. Ypač reikėtų stengtis užtikrinti, kad vaikams skirtos informuotumo didinimo kampanijos būtų tinkamos ir pakankamai lengvai suprantamos. Turėtų būti apsvarstyta galimybė sukurti pagalbos arba specialiąsias linijas;

(35) turėtų būti skatinama pranešimo apie vaikų seksualinę prievartą ir seksualinį išnaudojimą ir pagalbos vaikams sistema, t. y. pagalbos telefonu linijos (pranešimams apie dingusius vaikus telefono numeris – 116 000, nusikaltimo aukoms – 116 006 ir vaikams – 116 111), numatytos 2007 m. vasario 15 d. Komisijos sprendime 2007/116/EB dėl nacionalinio skaitmenimis 116 prasidedančio numerių intervalo rezervavimo suderintų socialinių paslaugų suderintiems numeriams ([1]), ir atsižvelgiama į jų veikimo patirtį;

(36) specialistai, kuriems gali tekti bendrauti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo, turėtų būti tinkamai parengti atpažinti tokius nukentėjusiuosius ir su jais bendrauti. Taip rengti turėtų būti skatinama šių kategorijų atstovus, kuriems gali tekti bendrauti su nukentėjusiais vaikais: policijos pareigūnus, prokurorus, teisininkus, teisminių institucijų darbuotojus ir teismų pareigūnus, vaikų ir sveikatos priežiūros personalą, tačiau taip rengiami galėtų būti ir kitų grupių asmenys, kuriems dirbant gali tekti susitikti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo;

([1]) OL L 49, 2007 2 17, p. 30.

▼B

(37) siekiant užkirsti kelią vaikų seksualinei prievartai ir seksualiniam išnaudojimui, seksualines nusikalstamas veikas įvykdžiusiems asmenims turėtų būti pasiūlytos intervencijos programos ar priemonės. Tose intervencijos programose ar priemonėse turėtų būti laikomasi plataus, lankstaus požiūrio, daugiausia dėmesio skiriant medicinos bei psichologiniams ir socialiniams aspektams, ir jos turėtų būti neprivalomos. Tomis intervencijos programomis ar priemonėmis nedaromas poveikis kompetentingų teisminių institucijų nustatytoms intervencijos programoms ar priemonėms;

(38) automatiškai nesuteikiama teisė naudotis intervencijos programomis ar priemonėmis. Valstybė narė sprendžia, kokios intervencijos programos ar priemonės yra tinkamos;

(39) siekiant užkirsti kelią recidyvui ir sumažinti jo atvejų skaičių, turėtų būti įvertinamas nusikaltusių asmenų keliamas pavojus ir grėsmė, kad nusikalstamos veikos prieš vaikus bus pakartotos. Tokiam įvertinimui taikoma tvarka, pavyzdžiui, kuri institucija yra kompetentinga priimti sprendimą dėl tokio įvertinimo ir jį atlikti, arba kada – baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu arba po jo – turėtų būti atliktas šis įvertinimas, taip pat tvarka, susijusi su veiksmingomis intervencijos programomis ar priemonėmis, kurios pasiūlomos po to įvertinimo, turėtų atitikti valstybių narių vidaus procedūras. Siekiant to paties tikslo – užkirsti kelią recidyvui ir sumažinti jo atvejų skaičių – nusikaltę asmenys taip pat turėtų turėti galimybę savanoriškai naudotis veiksmingomis intervencijos programomis ar priemonėmis. Tomis intervencijos programomis ar priemonėmis neturėtų būti trukdoma nacionalinėms sistemoms, įsteigtoms siekiant gydyti psichikos sutrikimų turinčius asmenis;

(40) jeigu, atsižvelgiant į nusikaltusių asmenų keliamą pavojų ir galimą grėsmę, kad nusikalstamos veikos bus pakartotos, yra tikslinga, nuteistiems nusikaltusiems asmenims turėtų būti laikinai arba visam laikui užkirstas kelias užsiimti bent profesine veikla, susijusia su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais. Darbdaviai, įdarbindami darbuotojus eiti pareigas, susijusias su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, turi teisę būti informuojami apie į nuosprendžių registrą įrašytus esamus apkaltinamuosius nuosprendžius už nusikalstamas seksualines veikas prieš vaikus arba apie galiojantį teisių atėmimą. Šioje direktyvoje vartojama sąvoka „darbdaviai“ turėtų apimti ir asmenis, vadovaujančius organizacijoms, vykdančioms savanorišką veiklą, susijusią su vaikų globa ir (arba) priežiūra, į kurią įeina ir tiesioginiai bei reguliarūs kontaktai su vaikais. Informacijos perdavimo būdas, pvz., per atitinkamą asmenį, ir tikslus informacijos turinys, ir tai, ką reiškia organizuoti savanoriški veiksmai ir tiesioginiai bei reguliarūs kontaktai su vaikais, turėtų būti nustatyta pagal nacionalinę teisę;

(41) deramai atsižvelgiant į skirtingas valstybių narių teisines tradicijas, šioje direktyvoje atsižvelgiama į tai, kad pasinaudoti nuosprendžių registru leidžiama tik kompetentingai valdžios institucijai arba atitinkamam asmeniui. Šioje direktyvoje nenustatoma prievolė pakeisti nacionalines sistemas, taikomas nuosprendžių registrams, ar prieigos prie šių registrų būdus;

▼B

(42) šia direktyva nesiekiama derinti taisyklių dėl atitinkamų asmenų sutikimo keičiantis informacija iš nuosprendžių registrų, pvz., ar reikalauti tokio sutikimo, ar ne. Nesvarbu, ar pagal nacionalinę teisę reikalaujama gauti sutikimą, ar ne, pagal šią direktyvą nenustatoma prievolė keisti nacionalinę teisę ar atitinkamas nacionalines procedūras;

(43) valstybės narės gali apsvarstyti galimybę kaltininkų atžvilgiu imtis papildomų administracinių priemonių, pvz., registruoti asmenis, nuteistus už šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas, seksualines nusikalstamas veikas padariusių asmenų registre. Prieiga prie tų registrų turėtų būti ribojama laikantis nacionalinių konstitucinių principų ir taikytinų duomenų apsaugos standartų, pvz., prieigą turėtų turėti tik teisminės ir (arba) teisėsaugos institucijos;

(44) valstybės narės skatinamos kartu su pilietine visuomene sukurti nacionalines ar vietos duomenų rinkimo priemones ar pagrindinius centrus, siekiant stebėti ir vertinti seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo reiškinį. Kad būtų galima tinkamai įvertinti veiksmų, kuriais siekiama kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus, vaikų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, rezultatus, Sąjunga turėtų toliau plėtoti darbą metodologijų ir duomenų rinkimo metodų srityse siekiant parengti palyginamą statistiką;

(45) valstybės narės turėtų imtis atitinkamų veiksmų, siekdamos teikti informavimo paslaugas, kad būtų galima teikti informaciją, kaip atpažinti seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo ženklus;

(46) vaikų pornografija, kurią sudaro vaiko seksualinės prievartos vaizdai, yra konkrečios rūšies turinys, kurio negalima laikyti nuomonės išraiška. Siekiant užkirsti kelią tokiai pornografijai, būtina mažinti vaiko seksualinės prievartos medžiagos apyvartą, apsunkinant nusikaltusių asmenų galimybes įkelti tokį turinį į viešai prieinamą internetą. Todėl būtina imtis veiksmų, kad būtų pašalintas turinys ir sulaikyti tokių vaizdų kūrėjai, platintojai ar tokius vaizdus, susijusius su seksualine prievarta prieš vaikus, parsisiunčiantys asmenys. Siekdamos remti Sąjungos pastangas kovoti su vaikų pornografija, valstybės narės turėtų daryti viską, kas įmanoma, kad bendradarbiautų su trečiosiomis šalimis ir taip stengtųsi užtikrinti, kad toks turinys būtų pašalintas iš jų teritorijoje esančių serverių;

(47) tačiau nepaisant tokių pastangų, jeigu pirminė medžiaga yra ne Sąjungoje, pašalinti vaikų pornografijos medžiagos šaltinį dažnai būna neįmanoma dėl to, kad valstybė, kurioje yra serveriai, nepageidauja bendradarbiauti, arba tenka labai ilgai užtrukti, kol pavyksta pasiekti, kad atitinkama valstybė pašalintų medžiagą. Todėl galėtų būti nustatyti prieigos iš Sąjungos teritorijos prie interneto tinklalapių, kuriuose, kaip nustatyta, yra vaikų pornografijos arba kuriais tokia pornografija platinama, blokavimo

▼B

mechanizmai. Priemonės, kurių pagal šią direktyvą imasi valstybės narės, siekdamos pašalinti, ar, jei taikoma, blokuoti tinklalapius, kuriuose yra vaikų pornografijos, gali būti grindžiamos įvairių tipų viešaisiais veiksmais, pvz., teisėkūros, ne teisėkūros, teism· iais ar kitais. Atsižvelgiant į tai, šia direktyva nedaromas poveikis savanoriškiems veiksmams, kurių imasi interneto pramonė, siekdama užkirsti kelią piktnaudžiavimui jos paslaugomis, ar bet kokiai valstybių narių teikiamai šių veiksmų paramai. Nesvarbu, koks veiksmų ar metodo pagrindas pasirenkamas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jį taikant naudotojams ir paslaugų teikėjams būtų užtikrinamas tinkamo lygio teisinis tikrumas ir nuspėjamumas. Siekiant šalinti ir blokuoti prievartos prieš vaikus turinį, turėtų būti kuriamas ir stiprinamas viešųjų institucijų bendradarbiavimas, pirmiausia siekiant, kad svetainių, kuriose yra vaikų pornografijos medžiagos, nacionaliniai sąrašai būtų kuo išsamesni ir kad būtų išvengta veiklos dubliavimo. Taikant tokias priemones būtina atsižvelgti į galutinių naudotojų teises ir laikytis galiojančių teisinių ir teisminių procedūrų bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos. Pagal Saugesnio interneto programą sukurtas specialiųjų linijų tinklas – taip siekiama rinkti informaciją, taip pat užtikrinti ataskaitų dėl pagrindinių rūšių neteisėto turinio internete teikimą ir keitimąsi jomis;

(48) šia direktyva siekiama iš dalies pakeisti ir praplėsti Pamatinio sprendimo 2004/68/TVR nuostatas. Kadangi būsimų pakeitimų yra daug ir jie yra esminiai, siekiant aiškumo reikėtų pakeisti visą pamatinį sprendimą valstybių narių, kurios dalyvauja priimant šią direktyvą, atžvilgiu;

(49) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo apimties ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(50) šia direktyva užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, t. y.: teisės į žmogaus orumo apsaugą, kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimo, vaiko teisių, teisės į laisvę ir saugumą, saviraiškos ir informacijos laisvės, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, taip pat teisėtumo

▼B

ir nusikalstamos veikos bei bausmės proporcingumo principų. Šia direktyva siekiama užtikrinti, kad būtų besąlygiškai užtikrinamos visos šios teisės ir laikomasi principų, ir ji atitinkamai turi būti įgyvendinama;

(51) pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Nr. 21), pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė pageidaujančios dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą;

(52) Danija, remdamasi Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 1 ir 2 straipsnių nuostatomis, nedalyvauja priimant šią direktyvą, taigi ši direktyva nėra jai įpareigojanti ir Danija neprivalo jos taikyti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos pagrindinės nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžčių taisyklės seksualinės prievartos prieš vaikus, jų seksualinio išnaudojimo, vaikų pornografijos ir ryšių su vaikais mezgimo seksualiniais tikslais srityse. Ja taip pat įvedamos nuostatos, kad būtų sustiprinta tų nusikaltimų prevencija ir nuo jų nukentėjusiųjų apsauga.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) vaikas – bet kuris jaunesnis nei 18 metų asmuo;

b) amžius, kurio sulaukus gali būti duotas sutikimas lytiškai santykiauti – amžius, kurio nesulaukus draudžiama atlikti seksualinius veiksmus su vaiku pagal nacionalinę teisę;

c) vaikų pornografija:

i) bet kokia vaizdinė medžiaga, kurioje vaizduojami tikri arba apsimestiniai vaiko atviri seksualiniai veiksmai;

ii) vaiko lyties organų vaizdavimas pirmiausia seksualiniais tikslais;

▼B

iii) bet kokia vaizdinė medžiaga, kurioje vaizduojami tikri arba apsimestiniai vaiko išvaizdos asmens atviri seksualiniai veiksmai, arba vaiko išvaizdos asmens lyties organų vaizdavimas pirmiausia seksualiniais tikslais; arba

iv) tikroviški lytinius veiksmus atliekančio vaiko vaizdai arba tikroviški vaiko lyties organų vaizdai pirmiausia seksualiniais tikslais;

d) vaikų prostitucija – vaiko išnaudojimas seksualiniams veiksmams kaip užmokestį už tai duodant arba žadant pinigų ar bet kurį kitokį atlygį arba kompensaciją, nesvarbu, ar tas užmokestis, pažadas ar kompensacija duodami vaikui, ar trečiajai šaliai;

e) pornografinis renginys – organizuotas tiesioginis žiūrovams skirtas demonstravimas, be kita ko, informacinėmis ir ryšių technologijomis:

i) vaiko tikrų arba apsimestinių atvirų seksualinių veiksmų; arba

ii) vaiko lyties organų, pirmiausia seksualiniais tikslais tiesioginis demonstravimas;

f) juridinis asmuo – subjektas, turintis teisinį subjektiškumą pagal taikytiną teisę, išskyrus valstybes ar valdžios funkcijas vykdančias viešąsias įstaigas bei viešąsias tarptautines organizacijas.

3 straipsnis

Su seksualine prievarta susijusios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už 2–6 dalyse nurodytus tyčinius veiksmus būtų baudžiama.

2. Už vaiko, nesulaukusio amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, vertimą stebėti seksualinius veiksmus, net jei jis neturi dalyvauti atliekant šiuos veiksmus, seksualiniais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.

3. Už vaiko, nesulaukusio amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, vertimą stebėti seksualinę prievartą, net jei jis neturi dalyvauti atliekant šiuos veiksmus, seksualiniais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.

4. Už seksualinius veiksmus su vaiku, nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme.

▼B

5. Už seksualinius veiksmus su vaiku, kai:

i) piktnaudžiaujama pripažintu pasitikėjimu, autoritetu arba įtaka vaikui – baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip trejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus; arba

ii) piktnaudžiaujama itin pažeidžiama vaiko padėtimi, visų pirma dėl jo protinės ar fizinės negalios arba priklausomumo – baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip trejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus; arba

iii) naudojama prievarta, jėga arba grasinama – baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dešimties metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

6. Už vaiko vertimą atlikti seksualinius veiksmus su trečiąja šalimi naudojant jėgą arba grasinant baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dešimties metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

4 straipsnis

Su seksualiniu išnaudojimu susijusios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už 2–7 dalyse nurodytus tyčinius veiksmus būtų baudžiama.

2. Už vaiko vertimą dalyvauti pornografiniame renginyje arba jo verbavimą, už pelnymąsi iš vaiko ar kitokį vaiko išnaudojimą tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

3. Už vaiko vertimą naudojant prievartą ar jėgą dalyvauti pornografiniuose renginiuose arba grasinimą vaikui tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

▼B

4. Už sąmoningą dalyvavimą pornografiniuose renginiuose, kuriuose dalyvauja vaikas, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

5. Už vaiko vertimą arba verbavimą užsiimti vaikų prostitucija, pelnymąsi iš vaiko ar kitokį vaiko išnaudojimą tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

6. Už vaiko vertimą naudojant prievartą ar jėgą užsiimti vaikų prostitucija arba grasinimą vaikui tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dešimties metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

7. Už seksualinius veiksmus su vaiku, kai naudojamasi vaikų prostitucija, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

5 straipsnis

Su vaikų pornografija susijusios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už 2–6 dalyse nurodytus tyčinius veiksmus, įvykdytus neteisėtai, būtų baudžiama.

2. Už vaikų pornografijos įsigijimą arba turėjimą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.

3. Už sąmoningą vaikų pornografijos gavimą naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.

4. Už vaikų pornografijos platinimą, sklaidą ir perdavimą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.

5. Už vaikų pornografijos siūlymą, tiekimą ar galimybės ją gauti sudarymą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.

6. Už vaikų pornografijos gamybą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų bausme.

▼B

7. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar šis straipsnis taikomas 2 straipsnio c punkto iii papunktyje nurodytais atvejais, susijusiais su vaikų pornografija, kai asmuo, atrodantis kaip vaikas, demonstravimo metu iš tikrųjų buvo 18 metų amžiaus ar vyresnis.

8. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar šio straipsnio 2 ir 6 dalys taikomos tais atvejais, kai nustatoma, kad 2 straipsnio c punkto iv papunktyje nurodyta pornografinė medžiaga yra pagaminta gamintojo ir jis ją turi tik savo asmeniniam naudojimui, su sąlyga, kad 2 straipsnio c punkto i, ii ir iii papunkčiuose nurodyta pornografinė medžiaga nebuvo panaudota jos pagaminimo tikslais ir kad dėl šių veiksmų nekyla pavojaus, jog medžiaga bus išplatinta.

6 straipsnis

Ryšių mezgimas su vaikais seksualiniais tikslais

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už šiuos tyčinius veiksmus būtų baudžiama:

už informacinėmis ir ryšių technologijomis besinaudojančio suaugusiojo siūlymą susitikti su vaiku, nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, 3 straipsnio 4 dalyje ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų padarymo tikslu, jeigu po to pasiūlymo imtasi realių veiksmų, kad toks susitikimas įvyktų, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad būtų baudžiama už informacinėmis ir ryšių technologijomis besinaudojančio suaugusiojo ryšių su vaiku, nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, mezgimą kėsinantis įvykdyti 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas veikas, t. y. apsirūpinti pornografija, kurioje vaizduojamas tas vaikas.

7 straipsnis

Kurstymas, bendrininkavimas ir kėsinimasis

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už kurstymą padaryti ar bendrininkavimą padarant 3–6 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, taip pat už pasikėsinimą jas padaryti būtų baudžiama.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už kėsinimąsi padaryti bet kurią iš 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse bei 5 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodytų nusikalstamų veikų būtų baudžiama.

8 straipsnis

Savanoriški seksualiniai veiksmai

1. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 3 straipsnio 2 ir 4 dalys taikomos panašaus amžiaus ir psichinės bei fizinės raidos arba brandos lygio vaikų savanoriškiems seksualiniams veiksmams, jei juose nėra jokios prievartos.

▼B

2. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 4 straipsnio 4 dalis taikoma pornografiniam renginiui, įvykusiam savanoriškų seksualinių veiksmų metu, kai vaikas yra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir panašaus amžiaus bei psichinės ir fizinės raidos arba brandos lygio vaikų savanoriškų seksualinių veiksmų metu, jei juose nebuvo prievartos arba išnaudojimo, ir jei už pornografinį renginį nebuvo atlyginta kaip užmokestį duodant pinigų ar kitokį atlygį arba kompensaciją.

3. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 5 straipsnio 2 ir 6 dalys taikomos medžiagos, kurioje vaizduojami vaikai, sulaukę amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, gaminimui, įgijimui ar turėjimui, kai ši medžiaga yra pagaminta ir turima gavus tų vaikų sutikimą ir tik asmeniniam susijusių asmenų naudojimui, jei tuose veiksmuose nebuvo jokios prievartos.

9 straipsnis

Atsakomybę sunkinančios aplinkybės

Jei toliau nurodytos aplinkybės dar nėra sudėtinės nusikalstamų veikų, nurodytų 3–7 straipsniuose, dalys, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad toliau nurodytas aplinkybes būtų galima, remiantis atitinkamomis nacionalinės teisės nuostatomis, laikyti sunkinančiomis aplinkybėmis, susijusiomis su 3–7 straipsniuose nurodytomis atitinkamomis nusikalstamomis veikomis:

a) nusikalstama veika buvo padaryta prieš itin pažeidžiamoje padėtyje esantį vaiką, pvz., vaiką, turintį protinę ar fizinę negalią, vaiką, esantį priklausomumo būklėje, arba vaiką, esantį fizinės ar protinės negalios būsenoje;

b) nusikalstama veika buvo padaryta vaiko šeimos nario, kartu su vaiku gyvenančio asmens arba asmens, kuris turi pripažintą pasitikėjimą ar autoritetą;

c) nusikalstama veika buvo padaryta kartu veikusios asmenų grupės;

d) nusikalstama veika buvo padaryta dalyvaujant nusikalstamoje organizacijoje, kaip apibrėžta 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu ([1]);

e) nusikaltęs asmuo jau anksčiau buvo pripažintas kaltu už tokio paties pobūdžio nusikalstamas veikas;

f) nusikaltęs asmuo sąmoningai arba per neatsargumą sukėlė pavojų vaiko gyvybei; ar

g) nusikalstama veika buvo padaryta panaudojant sunkų smurtą, arba nukentėjusiajam padaryta ypač didelė žala.

([1]) OL L 300, 2008 11 11, p. 42.

▼B

10 straipsnis

Teisių atėmimas po nuosprendžių

1. Siekdamos išvengti pavojaus, kad nusikalstamos veikos bus pakartotos, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fiziniam asmeniui, kuris buvo nuteistas už bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, galėtų būti laikinai arba visam laikui užkirstas kelias vykdyti bent profesinę veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad darbdaviai, įdarbindami asmenį vykdyti profesinę ar organizuotą savanorišką veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, turėtų teisę būti informuojami pagal nacionalinę teisę bet kokiomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, suteikiant prieigą paprašius arba per atitinkamą asmenį, apie į nuosprendžių registrą įrašytus apkaltinamuosius nuosprendžius dėl 3–7 straipsniuose nurodytų bet kurių nusikalstamų veikų arba apie esamą bet kokį teisių atėmimą vykdyti veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, priėmus atitinkamus apkaltinamuosius nuosprendžius.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad, siekiant taikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalį, informacija apie apkaltinamųjų nuosprendžių už bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų buvimą ar pagal šiuos nuosprendžius taikomą teisių atėmimą vykdyti veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, būtų perduodama laikantis procedūrų, nustatytų 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio ([1]), ir, kai to reikalaujama pagal to pamatinio sprendimo 6 straipsnį, gavus atitinkamo asmens sutikimą.

11 straipsnis

Areštavimas ir konfiskavimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų kompetentingos valdžios institucijos turėtų įgaliojimus areštuoti ir konfiskuoti nusikaltimo priemones ir pajamas, gautas iš nusikalstamų veikų, nurodytų 3, 4 ir 5 straipsniuose.

12 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už 3–7 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, kurias jų naudai padarė asmuo, veikęs individualiai arba kaip tokio juridinio asmens struktūros narys ir užimantis to juridinio asmens struktūroje vadovaujančias pareigas, jeigu jis turėjo teisę:

a) atstovauti juridiniam asmeniui;

([1]) OL L 93, 2009 4 7, p. 23.

▼B

b) juridinio asmens vardu priimti sprendimus; arba

c) vykdyti kontrolę juridinio asmens struktūroje.

2. Valstybės narės taip pat imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti patraukti atsakomybėn, jeigu dėl 1 dalyje nurodyto asmens priežiūros arba kontrolės stokos jo prižiūrimas asmuo galėjo padaryti bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų to juridinio asmens labui.

3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis neatmeta galimybės patraukti baudžiamojon atsakomybėn fizinius asmenis, kurie yra 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai, kurstytojai arba bendrininkai.

13 straipsnis

Sankcijos juridiniams asmenims

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniam asmeniui, patrauktam atsakomybėn pagal 12 straipsnio 1 dalį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, kurios apima baudžiamąsias arba ne baudžiamojo pobūdžio baudas ir gali apimti kitas sankcijas, tokias kaip:

a) teisės į valstybės teikiamas lengvatas arba pagalbą atėmimą;

b) laikiną ar nuolatinį teisės verstis komercine veikla atėmimą;

c) teisminės priežiūros skyrimą;

d) teismo paskirtą likvidavimą; ar

e) laikiną ar galutinį įmonių, kurios buvo naudojamos nusikalstamai veikai įvykdyti, uždarymą.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridinis asmuo, patrauktas atsakomybėn pagal 12 straipsnio 2 dalį, būtų baudžiamas taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas arba priemones.

14 straipsnis

Nukentėjusiųjų netraukimas baudžiamojon atsakomybėn arba bausmių jiems netaikymas

Valstybės narės, vadovaudamosi savo teisinės sistemos pagrindiniais principais, imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų įgaliojimus netraukti baudžiamojon atsakomybėn nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo nukentėjusių vaikų ir netaikyti jiems sankcijų už dalyvavimą baudžiamosiose veikose, kurias jie buvo priversti vykdyti tiesiogiai dėl bet kurios iš jų atžvilgiu įvykdytų veikų, nurodytų 4 straipsnio 2, 3, 5 ir 6 dalyse bei 5 straipsnio 6 dalyje.

▼B

15 straipsnis

Tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimas ar baudžiamasis persekiojimas už jas nepriklausytų nuo nukentėjusio asmens ar jo atstovo pranešimo arba kaltinimo ir kad baudžiamoji byla galėtų būti tęsiama, net jeigu tas asmuo atsiėmė savo pareiškimą.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių suteikti galimybę, kad baudžiamasis persekiojimas už bet kurią iš 3 straipsnyje, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodytų sunkių nusikalstamų veikų, kai buvo naudojama vaikų pornografija, nurodyta 2 straipsnio c punkto i ir ii papunkčiuose, būtų vykdomas pakankamą laiką po to, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, ir kad atitiktų padarytos nusikalstamos veikos sunkumą.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą atsakingi asmenys, padaliniai ar tarnybos galėtų naudotis veiksmingomis tyrimo priemonėmis, pvz., tomis, kurios naudojamos organizuoto nusikalstamumo ar kitų sunkių nusikaltimų atvejais.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių sudaryti galimybę tyrimo padaliniams arba tarnyboms siekti nustatyti 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų aukas, visų pirma nagrinėjant vaikų pornografijos medžiagą, tokią kaip nuotraukas ar garso ir vaizdo įrašus, perduotus ar pateiktus naudojant informacines ir ryšių technologijas.

16 straipsnis

Pranešimai apie įtarimą dėl seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pagal nacionalinę teisę tam tikriems specialistams, kurių pagrindinis darbas yra susijęs su vaikais, taikomos konfidencialumo taisyklės netrukdytų tiems specialistams teikti pranešimų už vaikų apsaugą atsakingoms tarnyboms, jeigu pagrįstai mano, kad vaikas yra nukentėjęs nuo 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių paskatinti kiekvieną asmenį, kuris žino arba pagrįstai įtaria, kad bet kuri yra padaryta bet kuri iš 3–7 straipsniuose nurodytų veikų, pranešti apie tai kompetentingoms tarnyboms.

17 straipsnis

Jurisdikcija ir baudžiamojo persekiojimo koordinavimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių jų jurisdikcijai dėl nusikalstamų veikų, nurodytų 3–7 straipsniuose, nustatyti, jeigu:

▼B

a) nusikalstama veika visiškai ar iš dalies padaryta jų teritorijoje; arba

b) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jų piliečių.

2. Valstybė narė praneša Komisijai, jeigu ji nusprendžia nustatyti papildomą jurisdikciją dėl 3–7 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos, padarytos už jos teritorijos ribų, *inter alia*, kai:

a) nusikalstama veika padaryta vienam iš jos piliečių arba asmeniui, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje;

b) nusikalstama veika padaryta jos teritorijoje įsisteigusio juridinio asmens naudai; arba

c) nusikalstamą veiką padariusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų jurisdikcija aprėptų tokias situacijas, kai 5 ir 6 straipsniuose ir, jei tinkama, 3 ir 7 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos padaromos naudojant informacines ir ryšių technologijas, prieiga prie kurių yra jų teritorijoje, nepaisant to, ar tos technologijos yra jų teritorijoje.

4. Nustatant baudžiamąjį persekiojimą už bet kurią iš 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų ne atitinkamos valstybės narės teritorijoje, šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju bet kuri valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jos jurisdikcija nepriklausytų nuo sąlygos, kad veiksmai nusikalstamos veikos padarymo vietoje laikomi nusikalstama veika.

5. Nustatant baudžiamąjį persekiojimą už bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų ne atitinkamos valstybės narės teritorijoje, šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jos jurisdikcija nepriklausytų nuo sąlygos, kad baudžiamasis persekiojimas gali būti pradėtas tik po to, kai apie ją nusikalstamos veikos vietoje praneša nukentėjęs asmuo arba ją atskleidžia valstybė, kurioje padaryta nusikalstama veika.

18 straipsnis

Nukentėjusiems vaikams taikomos bendrosios pagalbos, paramos ir apsaugos priemonių nuostatos

1. Nuo 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėjusiems vaikams pagalba, parama ir apsauga teikiama pagal 19 ir 20 straipsnius, atsižvelgiant į tai, kad vaiko interesai būtų svarbiausi.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad vaikui būtų teikiama pagalba ir parama, kai tik kompetentingos valdžios institucijos gauna pagrįstų duomenų, į kuriuos atsižvelgiant galima manyti, kad jis galėjo nukentėti nuo bet kurios 3–7 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad, jeigu asmens, prieš kurį padarytos bet kurios 3–7 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos, amžius neaiškus ir yra pagrindas manyti, kad jis yra vaikas, tas asmuo laikomas vaiku, kad nedelsiant gautų pagalbą, paramą ir apsaugą pagal 19 ir 20 straipsnius.

19 straipsnis

Pagalba ir parama nukentėjusiesiems

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad prieš baudžiamąjį procesą, jo metu ir atitinkamą laikotarpį baudžiamajam procesui pasibaigus nukentėjusiesiems būtų teikiama pagalba ir parama, kad jie galėtų naudotis teisėmis, nustatytomis Pamatiniame sprendime 2001/220/TVR ir šioje direktyvoje. Valstybės narės visų pirma imasi būtinų veiksmų, siekdamos apsaugoti vaikus, kurie praneša apie prievartą jų šeimoje.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pagalba ir parama nukentėjusiam vaikui būtų teikiama nepaisant to, ar nukentėjęs vaikas nori bendradarbiauti baudžiamosios veikos tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ir teismo metu.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad konkretūs veiksmai siekiant suteikti pagalbą ir paramą nukentėjusiems vaikams, kad jie galėtų naudotis šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, būtų pritaikyti individualiai įvertinus su kiekvienu nukentėjusiu vaiku susijusias ypatingas aplinkybes ir deramai atsižvelgus į vaiko nuomonę, poreikius ir rūpesčius.

4. Nuo bet kurios iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėję vaikai laikomi ypač pažeidžiamais pagal Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR 2 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 4 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį.

5. Valstybės narės, jei tinkama ir įmanoma, imasi priemonių siekdamos suteikti pagalbą ir paramą nukentėjusio vaiko šeimai, kad ji galėtų naudotis šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis, jeigu šeima yra valstybių narių teritorijoje. Valstybės narės visų pirma, jei tinkama ir įmanoma, nukentėjusio vaiko šeimai taiko Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR 4 straipsnį.

20 straipsnis

Nukentėjusių vaikų apsauga baudžiamuosiuose tyrimuose ir baudžiamosiose bylose

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamoje teisingumo sistemoje, paskirtų specialų atstovą, kuris atstovautų nukentėjusiam vaikui baudžiamajame tyrime ir baudžiamojoje byloje, jeigu pagal nacionalinę teisę tėvų teises turintiems asmenims neleidžiama atstovauti vaikui dėl jų ir nukentėjusio vaiko interesų konflikto arba jeigu vaikas yra nelydimas ar atskirtas nuo šeimos.

▼B

2. Valstybės narės užtikrina, kad nukentėję vaikai nedelsiant turėtų prieigą gauti teisines konsultacijas ir, atsižvelgiant į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamoje teisingumo sistemoje, galėtų naudotis teisinio atstovavimo paslaugomis, be kita ko, kai reikalaujama atlyginti žalą. Teisinės konsultacijos ir teisinio atstovavimo paslaugos teikiamos nemokamai, jei nukentėjusysis neturi užtektinai finansinių išteklių.

3. Nepažeidžiant teisės į gynybą, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad vykstant bet kurios iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų baudžiamajam tyrimui:

a) faktus pranešus kompetentingoms valdžios institucijoms, nebūtų nepagrįstai vilkinamos nukentėjusių vaikų apklausos;

b) prireikus nukentėjusių vaikų apklausos vyktų šiam tikslui sukurtose arba pritaikytose patalpose;

c) nukentėjusių vaikų apklausas vykdytų šiam tikslui parengti specialistai;

d) jei įmanoma ir tinkama, visas nukentėjusių vaikų apklausas vykdytų tie patys asmenys;

e) apklausų būtų kuo mažiau ir jos būtų vykdomos tik tais atvejais, jei tai visiškai būtina baudžiamųjų tyrimų ir procesų tikslais;

f) nukentėjusį vaiką galėtų lydėti jos teisinis atstovas arba, tam tikrais atvejais, jo pasirinktas suaugusysis, nebent dėl to asmens priimtas pagrįstas priešingas sprendimas.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bet kurios iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų baudžiamuosiuose tyrimuose visos nukentėjusių vaikų arba, tam tikrais atvejais, liudijančių vaikų apklausos galėtų būti įrašomos garso ir vaizdo priemonėmis ir kad tokios įrašytos apklausos galėtų būti naudojamos kaip įrodymai nagrinėjant baudžiamąsias bylas teisme pagal jų nacionalinės teisės normas.

5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad nagrinėjant su bet kuria iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų susijusią baudžiamąją bylą teisme galima būtų nurodyti, kad:

a) apklausa vyktų uždarame posėdyje;

b) nukentėjęs vaikas galėtų būti išklausytas teismo salėje joje nebūdamas, visų pirma naudojant atitinkamas ryšių technologijas.

▼B

6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių apsaugoti nukentėjusių vaikų privatumą, tapatybę bei išvaizdą ir užkirsti kelią bet kokios informacijos, galinčios padėti nustatyti nukentėjusių vaikų tapatybę, viešam platinimui, kai tai atitinka nukentėjusio vaiko interesus ir atsižvelgiant į kitus pagrindinius interesus.

21 straipsnis

Priemonės prieš galimybių panaudoti prievartą ir vaikų sekso turizmo reklamą

Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią arba uždrausti:

a) medžiagos, kuria reklamuojama galimybė padaryti bet kurią iš 3–6 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, sklaidą; ir

b) kelionių kitiems asmenims organizavimą komerciniais ar kitais tikslais siekiant padaryti bet kurią iš 3–5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.

22 straipsnis

Prevencinės intervencijos programos arba priemonės

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad asmenys, kurie baiminasi galį padaryti bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, jei tinkama, galėtų naudotis veiksmingomis intervencijos programomis arba priemonėmis, sukurtomis grėsmei, kad tokios nusikalstamos veikos gali būti padarytos, įvertinti ir užkirsti tam kelią.

23 straipsnis

Prevencija

1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kaip antai švietimas ir mokymas, kad sustabdytų ir sumažintų visų formų vaikų seksualinį išnaudojimą.

2. Valstybės narės, prireikus bendradarbiaudamos su atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, imasi atitinkamų veiksmų, taip pat ir internetu, pavyzdžiui, informavimo ir sąmoningumo didinimo kampanijų, mokslinių tyrimų ir švietimo programų, kuriomis siekiama didinti sąmoningumą ir sumažinti riziką vaikams nuketėti nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo.

3. Valstybės narės skatina rengti reguliarius mokymus pareigūnams, kuriems gali tekti susitikti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo, taip pat šioje srityje dirbantiems policijos pareigūnams, kad jie galėtų atpažinti nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo nukentėjusius vaikus ir vaikus, kurie galėtų tokiais tapti, ir mokėtų su jais elgtis.

▼B

24 straipsnis

Savanoriškai pasirenkamos intervencijos programos arba priemonės vykstant baudžiamosios bylos nagrinėjimui arba po jo

1. Nedarydamos poveikio kompetentingų teisminių institucijų pagal nacionalinę teisę nustatytoms intervencijos programoms ar priemonėms, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų galimybė naudotis veiksmingomis intervencijos programomis arba priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią pakartotinėms seksualinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms prieš vaikus ir sumažinti pakartojimo pavojų. Nagrinėjant baudžiamąją bylą turi būti sudaryta galimybė bet kuriuo metu naudotis tokiomis programomis ar priemonėmis – kalėjime ir už jo ribų – pagal nacionalinę teisę.

2. Intervencijos programos arba priemonės, nurodytos 1 dalyje, atitinka konkrečius seksualines nusikalstamas veikas padariusių vaikų ugdymo poreikius.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 1 dalyje nurodytomis intervencijos programomis arba priemonėmis galėtų naudotis šie asmenys:

a) asmenys, kuriems iškelta baudžiamoji byla dėl bet kurios iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, tokiomis sąlygomis, kurios nebūtų žalingos ir neprieštarautų teisei į gynybą ar teisingo bei nešališko bylos nagrinėjimo reikalavimams, visų pirma pagal nekaltumo prezumpcijos principą; ir

b) už bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nuteisti asmenys.

4. Siekdamos nustatyti tinkamas intervencijos programas ar priemones, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų įvertinta, ar 3 dalyje nurodyti asmenys kelia pavojų, taip pat ar yra pavojus, kad jie gali pakartotinai padaryti bet kurią iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.

5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 3 dalyje nurodyti asmenys, kuriems pagal 4 dalį buvo pasiūlytos intervencijos programos arba priemonės:

a) būtų išsamiai informuojami apie pasiūlymo priežastis;

b) sutiktų dalyvauti programose arba naudotis priemonėmis, išsamiai susipažinę su faktais;

c) galėtų atsisakyti, o nuteisti asmenys būtų supažindinti su galimomis tokio atsisakymo pasekmėmis.

25 straipsnis

Kovos su interneto svetainėms, kuriose yra vaikų pornografijos arba per kurias ji platinama, priemonės

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų skubiai pašalintos jų teritorijoje esančios tinklavietės, kuriose yra vaikų pornografijos arba per kurias ji platinama, ir stengtis, kad būtų pašalintos už jų teritorijos ribų pagrindiniuose kompiuteriuose esančios tokios tinklavietės.

▼B

2. Valstybės narės gali imtis priemonių, kad jų teritorijoje būtų blokuojama interneto naudotojų prieiga prie tinklaviečių, kuriose yra vaikų pornografijos arba per kurias ji platinama. Šios priemonės turi būti nustatomos taikant skaidrias procedūras ir suteikti atitinkamą apsaugą, visų pirma užtikrinant, kad būtų ribojama tai, kas būtina ir proporcinga, kad naudotojai būtų informuojami apie tokio apribojimo priežastį. Tos priemonės apima ir žalos atlyginimo per teismą galimybę.

26 straipsnis

Pamatinio sprendimo 2004/68/TVR pakeitimas

Pamatinis sprendimas 2004/68/TVR pakeičiamas nepažeidžiant valstybių narių, kurios dalyvauja priimant šią direktyvą, pareigų, susijusių su pamatinio sprendimo perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

Valstybių narių, dalyvaujančių priimant šią direktyvą, atžvilgiu nuorodos į Pamatinį sprendimą 2004/68/TVR laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

27 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos, ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 18 d.

2. Valstybės narės perduoda Komisijai nuostatų, kuriomis pagal šią direktyvą joms nustatytos pareigos perkeliamos į nacionalinę teisę, tekstus.

3. Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

28 straipsnis

Ataskaitos

1. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinama, kokiu mastu valstybės narės ėmėsi šiai direktyvai įgyvendinti būtinų priemonių, ir, jei būtina, pasiūlymą dėl teisės akto.

2. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, kaip įgyvendinamos 25 straipsnyje nurodytos priemonės.

29 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

▼B

30 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.